

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

นโยบายและจุดเน้นการขับเคลื่อนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์)

เพื่อให้การดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ในการขับเคลื่อนงานด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ของประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นไปในทิศทางที่ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ และในฐานะที่เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในแผนแม่บทที่ ๒๓ : การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์) จึงได้มอบนโยบายและจุดเน้นการขับเคลื่อน อว. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในวาระการประชุมผู้บริหาร อว. เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๔ อาคารพระจอมเกล้า สป.อว. เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดได้ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

นโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีนโยบายให้ดำเนินงานต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อขับเคลื่อนบทบาทของ อว. ในการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในศตวรรษที่ ๒๑ โดยจะพัฒนาการอุดมศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ใน ๓ ภารกิจหลักดังนี้

๑. การสร้างและพัฒนาคน

- ภารกิจการสร้างและพัฒนาคนของ อว. จะสร้างบัณฑิตควบคู่ไปกับการสร้างกระบวนการการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) ทั้งในด้านขององค์ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และหลักคิดที่ถูกต้อง (Mindset) พร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โดยการสร้างบัณฑิตที่มุ่งเรียนรู้จากกาปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม การเสริมสร้างทักษะความรู้ใหม่ที่พร้อมรับเทคโนโลยีทันสมัย ควบคู่ไปกับการสร้างกำลังคนระดับสูง (Brain Power) ร่วมกับเครือข่ายระดับโลก

๒. การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้

- ระบบงบประมาณด้านงานวิจัย เน้นให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปสู่การปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับเศรษฐกิจฐานรากจนถึงระดับเศรษฐกิจขั้นก้าวหน้า โดยใช้ความเข้มแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เกิดมูลค่าและคุณค่าสูงขึ้นในทุกระดับของกระบวนการพัฒนา

ที่เน้นความต่อเนื่องของการทำงานวิจัยและเกิดความคล่องตัวในการบริหารเงินงบประมาณการวิจัย โดยใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

- สำหรับงานวิจัยเพื่อริเริ่มนวัตกรรม (Research for Innovation) จะเน้นการทำงานของ
จตุภาคี (Quadruple Helix) เป็นสำคัญใน ๔ Platforms สำคัญ

- สำหรับงานวิจัย Frontier research (Research for the Future) จะมุ่งเน้นการ
สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ (Global Collaborative Network) และการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างให้
เกิดเครือข่ายนักวิจัยไทยที่มีส่วนร่วมใน Global Research Value Chain

๓) การสร้างและพัฒนานวัตกรรม

● มุ่งสร้างและพัฒนานวัตกรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะมุ่งเน้นไปที่ SMEs
เป็นหลัก เพื่อสร้างให้เกิด Innovation-Driven Enterprises (IDEs) เป็นสำคัญ

จาก ๓ ภารกิจหลักดังกล่าว ได้นำไปสู่กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ใน ๔ แพลตฟอร์ม (Platform) คือ ๑) การพัฒนากำลังคน
และสถาบันความรู้, ๒) การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม, ๓) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อ
เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน, ๔) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ
นอกจากนี้ ภารกิจสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อให้การขับเคลื่อน อววน. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
คือการปฏิรูปมหาวิทยาลัย (Reinventing of University) ที่ต้องทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยมากขึ้นภายใต้โจทย์
Transformation ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะผลักดันให้เกิดการจัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการ
อุดมศึกษา” เพื่อใช้เป็นกองทุนหมุนเวียนในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษา การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา และการสร้างความร่วมมือในการจัด
การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตและกำลังคนที่มีสมรรถนะและศักยภาพสูงให้ตรงกับความต้องการ
ของประเทศในศตวรรษที่ ๒๑

จุดเน้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. การสร้างและพัฒนาคน : มุ่งสร้างและพัฒนาคนที่ส่งผลถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตคนใน
ชุมชน ท้องถิ่น และการลดความเหลื่อมล้ำ ใน ๓ แผนงาน/โครงการสำคัญ คือ

๑.๑ **ยุวชนสร้างชาติ** : สร้างและพัฒนาคนทุกช่วงวัยที่ต้นน้ำ (Upstream) โดยมี
กลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยและบัณฑิตจบใหม่ไม่เกิน ๓ ปี ภายใต้แนวคิด “สร้างงาน สร้าง
อาชีพ” กับ ๓ โครงการย่อย ได้แก่

๑) **ยุวชนอาสา** : กลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาซึ่งครอบคลุมในสาขาทั้งวิทยาศาสตร์
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยให้นักศึกษามีโอกาสได้นำความรู้ความสามารถไปช่วยพัฒนาชุมชน สร้าง
ประสบ การณ์จริงแบบคละศาสตร์ที่ได้หน่วยกิตตามแผนการปฏิบัติงานในพื้นที่ ได้เห็นโอกาสสร้างอาชีพ และ
สร้างรายได้

๒) **บัณฑิตอาสา :** กลุ่มเป้าหมายคือบัณฑิตจบใหม่ไม่เกิน ๓ ปี โดยเปิดโอกาสให้บัณฑิตจบใหม่ ได้มีโอกาสลงไปพัฒนาพื้นที่ในชุมชนร่วมกับชาวบ้านเพื่อพัฒนาชุมชน ยกย่องคุณภาพชีวิตคนไทยในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้บัณฑิตจบใหม่และช่วยเหลือบัณฑิตตกงาน อันเป็นการช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตใหม่ในสถานการณ์เศรษฐกิจที่กำลังชะลอตัว รวมทั้งสนับสนุนบัณฑิตคืนถิ่น

๓) **กองทุนยุวสตาร์ท็อป (กองทุนยุววิสาหกิจเริ่มต้น) :** กองทุนสนับสนุนภายใต้ความร่วมมือของ อว. ธนาคารออมสิน และภาคเอกชน ตั้งขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาร่วมกับบุคลากรมหาวิทยาลัย เพื่อให้สามารถได้รับการสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และต่อยอดองค์ความรู้ให้เกิดเป็นนวัตกรรมทางธุรกิจ นวัตกรรมสังคม นวัตกรรมสร้างสรรค์ ฯลฯ รวมทั้งการเป็นผู้ประกอบการใหม่

๑.๒ Man Power : สร้างและพัฒนาคนกึ่งกลางน้ำ (Midstream) โดยการ Reskill (พัฒนาทักษะใหม่) และ Upskill (เพิ่มทักษะ) มีกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มคนวัยทำงาน รวมทั้งกลุ่มคนที่ต้องการเรียนรู้แบบ non-degree ภายใต้กรอบแนวคิด “การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)” เพื่อตอบโจทย์ประเทศในสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว (Disruption) การสร้างกำลังคนที่มีคุณวุฒิปัญญาไม่ทันต่อความต้องการเร่งด่วนด้านการลงทุนของภาคอุตสาหกรรม รวมถึงปัญหาเรื่องทักษะจากวุฒิการศึกษาที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการ พร้อมทั้งสนับสนุนธนาคารหน่วยกิต

๑.๓ Brain Power : เป็นการพัฒนาพลังสมองของประเทศ ซึ่งครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนทุนในต่างประเทศ นักวิชาชีพไทยในต่างประเทศ และนักวิจัยชั้นแนวหน้าทั้งคนไทยและต่างประเทศ มาใช้ประโยชน์ โดยมีมาตรการหรือระบบแรงจูงใจที่ดึงดูดคนเหล่านี้ให้มีการนำองค์ความรู้และงานวิจัยกลับมาช่วยพัฒนาประเทศ

๒. การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ : เน้นการสร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยชั้นแนวหน้า (Frontier research/Research for the Future) ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะเน้น ๓ เรื่องหลักเป็น Master Plan ดังนี้

๒.๑ BCG (Bio-Circular-Green) Economy Model : โดยจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา และให้เป็นหนึ่งใน Master Plan ของ อว. ในปี ๒๕๖๔ เนื่องจากในปีดังกล่าว รัฐบาลกำลังเตรียมจะประกาศให้เป็นปี BCG Economy ปีแห่งเศรษฐกิจยั่งยืน ขับเคลื่อนความมั่งคั่งทั่วไทย

๒.๒ Artificial Intelligence (AI) : การยกร่าง National AI Strategy, Sectoral Transform การใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพ Data digital platform

๒.๓ Earth-Space Technology

๓. การสร้างและพัฒนานวัตกรรม : มุ่งใช้ RDI (Research-Driven Innovation) เป็นตัวขับเคลื่อนการสร้างนวัตกรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะเน้นการสร้างนวัตกรรม (Innovation) กับการมุ่งเป้า (Target) ไปที่ SMEs Transformation นอกเหนือจากการส่งเสริม Start-ups และสร้าง Enabling Ecosystem สนับสนุน